

LAW SCIENCES

MAJOR ISSUES IN THE FORMATION OF THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Daryna Zavorotchenko¹

Supervisor: Veronika Chukaieva²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-309-5-24>

Правова система представляє собою комплекс взаємозалежних між собою засобів, які регулюють відносини у суспільстві та юридичні явища, які виникають під час здійснення правового регулювання правових норм, правових принципів, правосвідомості [1, с. 519].

Але правова система є одним з видів соціальної системи, яка існує поруч з економічною та політичною системами та була сформована під впливом, перш за все, історичного чиннику. Крім того, правова система є основою виникнення правових відносин, здійснюючи при цьому свою найголовнішу функцію правового регулювання.

На жаль, слід констатувати, що українська правова система ніколи не мала вільних можливостей для її формування під час перебування у складі інших держав. Це і є основною проблемою нашої правової системи.

Також має місце залежність судової влади від законодавчої та виконавчої влади, що пояснюється тим, що в Україні діє принцип правонаступництва. Саме це спричиняє недовіру населення до судових органів, які мають забезпечувати функціонування права в державі [2, с. 118].

Українська правова система відноситься до романо-германської правової системи, однак Україна лише переходить до ознак цієї правової системи, оскільки доволі довго перебувала під впливом правової системи соціалістичного типу.

Співвідношення публічного та приватного права є ознакою правової системи України, що відрізняє її від романо-германської сім'ї [3, с. 68].

У нашій країні доволі тривалий час діяв пережиток соціалізму, коли приватне право знаходилося поза публічного права та регулювалося ним.

---

¹ Oles Honchar Dnipro National University, Ukraine

² Oles Honchar Dnipro National University, Ukraine

Саме тому ця частина права не розвивалася з причини недостатньої кількості законів, що будуть її регулювати. Якщо розглянути взаємовідносини між державою та соціумом у публічному та приватному праві, то можна досить чітко простежити, що інститути відповідальності держави перед особою є відсутнім [4, с. 69].

Але за звичай для досягнення мети при встановленні української правової системи виникає багато проблем, які необхідно якомога скоріше вирішувати як владі, так і суспільству. Саме тому можна запропонувати деякі шляхи вирішення вищевказаних питань. Першим з них можна назвати формування правової системи України та її встановлення на сучасному етапі.

Другим питанням слід навести необхідність проведення стабілізації всіх сфер життя. Але для цього важливо прийняти й потрібні закони.

Третім питанням є проведення подальшої європейської інтеграції у напряму членства у Раді Європи та Європейському Союзі. Слід використовувати їхні головні принципи та реформи для досягнення цілей.

Застосування судового прецеденту можна виокремити четвертим питанням, оскільки завдяки судовому прецеденту та судовій практиці відбувається не тільки індивідуально-правове, а й нормативно-правове регулювання відносин [5, с. 41].

Наступне, на що слід звернути увагу, це зведення законів у єдині нормативно-правові акти, які будуть регулювати певну галузь або інститут права, тобто проведення більш широкої кодифікації законодавства. Ми вважаємо, що вирішення вищезазначених питань може сприяти ефективному становленню національної правової системи.

Створення сучасної ефективної правової системи, що покликана забезпечити розвиток України як розвинутої, демократичної соціально-правової держави, потребує подальшої розробки відповідної теоретичної моделі. Така модель має ґрунтуватися на найновіших досягненнях світової та вітчизняної наукової думки, враховуючи всю сукупність передумов і орієнтирів пошуку, шляхів та механізмів подальшого реформування суспільства, а також розвитку оновленої правової системи.

Проблеми формування правової системи України безумовно заважають гармонійному розвитку української правової системи. На жаль, неможливо вирішити всі проблеми одночасно, але потрібно робити все для того, щоб ситуація не погіршувалася.

Правова система повинна формуватися не лише державними органами влади, а й за допомогою всієї громадськості. Правова система в Україні повинна захищати права людини, слідкувати, щоб права і свободи людини і громадянина не порушувалися та не утискалися. Лише тоді вона буде найбільш ефективною і не будуть виникати ніякі суперечності стосовно неї.

У країнах романо-германського типу приватне право є найголовнішим від публічного, оскільки державна влада забезпечує його розвиток та забезпечення інтересів громадян.

Таким чином, правова система України перебуває у перехідному етапі від правової системи соціалістичного типу до правової системи романо-германського типу. На сьогодні головною метою визначається європейська інтеграція з адаптацією законодавства до міжнародних стандартів та норм.

Список використаних джерел:

1. Скакун О. Теорія держави і права : підручник / Пер. з рос. Харків : Консум, 2001. 656 с.
2. Чепульченко Т. О., Гребенчук А. І. Проблеми формування правової системи України. *Конституційно-правові академічні студії*. 2020. № 1. С. 115–120.
3. Чуприна Л. Система національного права та її формування: історія та сучасність. *Право і громадянське суспільство: електронне видання наукового журналу*. 2017. № 1–2 (15).
4. Русенко І. Реформування національної правової системи України: філософсько-правовий підхід. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 1. С. 67–72.
5. Дашковська О. Судовий прецедент і судова практика як джерела права. *Вісник Академії правових наук України*. 2011. № 1 (64). С. 34–41.